

Bijlage uitkomsten dagloonmonitor

In verband met de tijd die gemoeid was met implementatie van de wijzigingen is het dagloonbesluit op 1 juni 2013 in werking getreden, na de inwerkingtreding op 1 januari 2013 van de Wet vereenvoudiging regelingen UWV. De nieuwe regels golden ook direct voor eigenrisicodragers voor de Ziektewet.

Het UWV heeft een monitor ingericht waarin gegevens zijn geregistreerd met betrekking tot de ontwikkeling van het dagloon, de hoogte van het dagloon in gevallen van kort durende dienstbetrekkingen en het aantal bewaar- en beroepszaken.

De gegevens uit de monitoren van UWV laten het volgende beeld zien.

Overall gemiddelde uitkomsten

De cijfers laten geen trendbreuk zien. De gemiddelde hoogte van de daglonen voor en na invoering van het dagloonbesluit is ongeveer gelijk gebleven. Dit geldt voor alle sectoren van het bedrijfsleven.

Ontwikkeling gemiddelde ZW daglonen

Het gemiddelde dagloon Ziektewet is ongeveer gelijk gebleven. De enige (grote) schommelingen zijn te zien bij de uitkeringen voor personen zonder uitzendbeding. Deze groep is echter niet representatief. De metingen van UWV hebben betrekking op de daglonen die door UWV worden vastgesteld. De daglonen die worden vastgesteld door eigenrisicodragers Ziektewet voor hun ziek geworden werknemers worden niet in de monitor van UWV meegenomen. Door de toename van het aantal eigenrisicodragers Ziektewet is de uitzendpopulatie binnen de ZW een steeds kleiner onderdeel van de totale populatie uitzendkrachten in de ZW. In totaal omvat dit aandeel nog geen 10% van alle toekenningen. Van deze 10% heeft slechts een zeer klein deel geen uitzendbeding; dat deel is zo klein dat geen betrouwbaar gemiddelde meer is vast te stellen.

Het gemiddelde dagloon van de totale ZW-populatie ligt hoger dan dat van de uitzendkrachten. Dit was ook al het geval voor inwerkingtreding van de nieuwe dagloonregels. Dit verschil is verklaarbaar door de aard van de populatie, voornamelijk de leeftijdsopbouw en arbeidsverleden. De uitzendpopulatie heeft een gemiddeld lagere leeftijd en een korter dienstverband dan degenen die vanuit de WW ziek zijn geworden (zieke werkloze) of die per einde dienstbetrekking (ED) ziek waren en die sterker vertegenwoordigd zijn in de totale ZW-instroom. Een hogere leeftijd en langer dienstverband staan in algemene zin voor een hoger salaris en daarmee een hoger dagloon.

Ontwikkeling gemiddelde WW-daglonen

Het gemiddelde dagloon WW vanaf juni 2013 is ongeveer gelijk aan het gemiddelde dagloon van de periode daaraan voorafgaande. Opmerking verdient wel dat de datum aanvraag van de uitkering bepalend is voor de toepasselijkheid van het oude Besluit dagloonregels werknemersverzekeringen of het nieuwe Dagloonbesluit werknemersverzekeringen. Dat kan betekenen dat in de eerste maanden na inwerkingtreding van de nieuwe dagloonregels nog uitkeringen kunnen zijn verstrekt met toepassing van de oude dagloonregels. De cijfers met betrekking tot uitzendkrachten laten geen trendbreuk zien. De daglonen van uitzendkrachten met uitzendbeding lijken iets hoger dan voorheen (voor juni 2013). Maar de groep betreft relatief weinig gevallen. Bij de kleine groep uitzendkracht zonder uitzendbeding ligt het dagloon iets lager dan voorheen. Algemeen kan worden gezien dat de hoogte van de daglonen van de uitzendkrachten met en zonder uitzendbeding naar elkaar toe is gegaan vanaf ongeveer medio 2014. Net als bij het gemiddelde dagloon voor de ZW ligt het gemiddelde dagloon van de totale WW-populatie hoger dan dat van de uitzendkrachten. Daarin is geen verandering gekomen ten opzichte van de situatie voor inwerkingtreding van de nieuwe dagloonregels.

Dagloon WW bij korte duur dienstbetrekking

In het nieuwe Dagloonbesluit met ingang van 1 juni 2013 wordt het WW-dagloon vastgesteld op basis van het loon uit de laatste dienstbetrekking, de dienstbetrekking waaruit de werknemer werkloos is geworden. UWV heeft in de monitor aandacht besteed aan de hoogte van het dagloon in geval de laatste dienstbetrekking kort heeft geduurd en daaraan voorafgaande een (langere)

dienstbetrekking heeft bestaan. Gedachte daarbij is dat een werkgever zijn werknemer voor een korte tijd een ander contract zou kunnen geven met een hoger salaris, waardoor het voor de werknemer aantrekkelijker wordt gemaakt ontslag te aanvaarden. De WW uitkering zal dan namelijk hoger zijn dan wanneer deze gebaseerd wordt op het originele contract van de werknemer. De hoogte van de WW-uitkering wordt dan dus met opzet beïnvloed ten nadele van de fondsen. In de monitor is gekeken naar de situatie waarin het dagloon is bepaald op basis van een korte dienstbetrekking voorafgegaan door een langere dienstbetrekking. Dit betreft zowel gevallen met een hoger loon als met een lager loon uit de laatste dienstbetrekking dan uit de voorgaande dienstbetrekking, dus met een hoger respectievelijk een lager dagloon tot gevolg. In de meeste gevallen betreft dit bovendien een gering verschil. Dit effect bestond ook al voor invoering van het nieuwe dagloonbesluit; na invoering van het Dagloonbesluit is het niet toegenomen.

Bezwaar en beroep:

Er zijn 259 bezwaarzaken ingediend met betrekking tot het niet toepassen van de dagloongarantie WW bij overstap van werk naar werk; op de uitspraken in bezwaar is in 30 gevallen beroep ingesteld en daarvan is in 10 zaken hoger beroep ingesteld. Deze zaken lopen nog. Vaak gaat het om het niet toepassen van de dagloongarantie in gevallen waarin de betrokkene voor 1 juni 2013 aansluitend aan verlies van zijn dienstbetrekking een lager betaalde andere baan heeft verkregen en vervolgens na 1 juni 2013 werkloos is geworden. Ter zake van dagloonvaststelling bij uitzendkrachten is in 596 gevallen een bezwaarschrift ingediend, in 27 gevallen is beroep ingesteld. En vervolgens 1 maal hoger beroep.

Op grond van deze gegevens concludeer ik dat de gemiddelde hoogte van het dagloon niet is gewijzigd als gevolg van het nieuwe dagloonbesluit en dat niet is gebleken van oneigenlijk gebruik van de nieuwe systematiek van vaststelling van het dagloon op basis van het loon dat is genoten in de laatste dienstbetrekking.

Nadere toelichting monitor gemiddelde ZW-daglonen

De selectie gebaseerd op de ZW registraties in de maand (ZW-meldingen). Van deze gevallen is vervolgens bekeken of er sprake is geweest van een dagloonbeoordeling (feitelijk dus alleen de toekenningen, afwijzingen zijn buiten beschouwing gelaten).

Het onderscheid met en zonder uitzendbeding is gemaakt op basis van de risicopremiegroepen. Verder zijn de cijfers over de laatste maand, februari 2015, nog aan verandering onderhevig omdat ten tijde van de peiling nog niet alle onderhanden gevallen beoordeeld waren.

De cijfers laten geen trendbreuk zien.

De enige (grote) schommelingen zijn te zien bij de gevallen zonder uitzendbeding. Deze groep is echter niet representatief. Door de ontwikkeling van de afgelopen jaren richting ERD-schap maakt de uitzendpopulatie binnen de ZW een steeds kleiner onderdeel uit. In totaal nog geen 10% van alle toekenningen. Van deze 10% is slechts een zeer klein deel zonder uitzendbeding, zo klein dat geen betrouwbaar gemiddelde meer is vast te stellen.

Het gemiddelde dagloon van de totale ZW-populatie ligt hoger dan dat van de uitzendkrachten (daarin is geen verandering gekomen). Dit is verklaarbaar door de aard van de populatie, voornamelijk de leeftijdsopbouw en arbeidsverleden. De uitzendpopulatie heeft een gemiddeld lagere leeftijd en een vanzelfsprekend korter dienstverband dan de WW (zieke werkloze) of ED (einde dienstbetrekking)-populatie die oververtegenwoordigd zijn in de totale ZW instroom. Een hogere leeftijd en langer dienstverband staan in algemene zin voor een hoger salaris en daarmee een hoger dagloon.

Nadere toelichting monitor gemiddelde WW-daglonen

Hier is de datum aanvraag bepalend. Dat kan dus betekenen dat er in bijv. juni of juli 2013 nog gevallen zitten met een dagloon gebaseerd op de oude dagloonregels (te late aanvragen), of in mei of april 2013 met een dagloon o.g.v. het nieuwe dagloonbesluit (vroegmelders).

De aantallen UZK totaal zijn de uitzendkrachten uit sector 52. Het bepalen of iemand wel of geen uitzendbeding (UB) heeft kan echter niet a.d.h.v. sector 52 bepaald worden. Daardoor is het aantal "UZK met UB" + "UZK zonder UB" minder dan "UZK totaal".

Er is geen aparte kolom of lijn in de grafiek voor de groep waarvoor het Uitzendbeding niet kan worden bepaald.

De cijfers laten ook hier geen trendbreuk zien.

De daglonen UZK met uitzendbeding lijken iets hoger dan voorheen (voor juni 2013). Maar de groep betreft relatief weinig gevallen. Bij UZK zonder uitzendbeding ligt het dagloon iets lager dan voorheen (ook erg weinig gevallen)

Dagloon van UZK met en zonder uitzendbeding zijn qua dagloon naar elkaar toegegaan vanaf ca. medio 2014.

Net als bij ZW ligt het gemiddelde dagloon van de totale WW-populatie hoger dan dat van de uitzendkrachten. Daarin is geen verandering gekomen

Nadere toelichting WW-monitor kortdurende dienstverbanden

Hier is de conclusie dat het gezochte effect al voor invoering van het nieuwe dagloonbesluit voorkwam en dat er geen vergrotend effect is. Omdat per 1-7-2015 de dagloonberekening WW is gewijzigd en weer uitgegaan wordt van het sv-loon uit alle dienstbetrekkingen in de referentieperiode, lijkt voortzetting van deze monitor niet aan de orde.

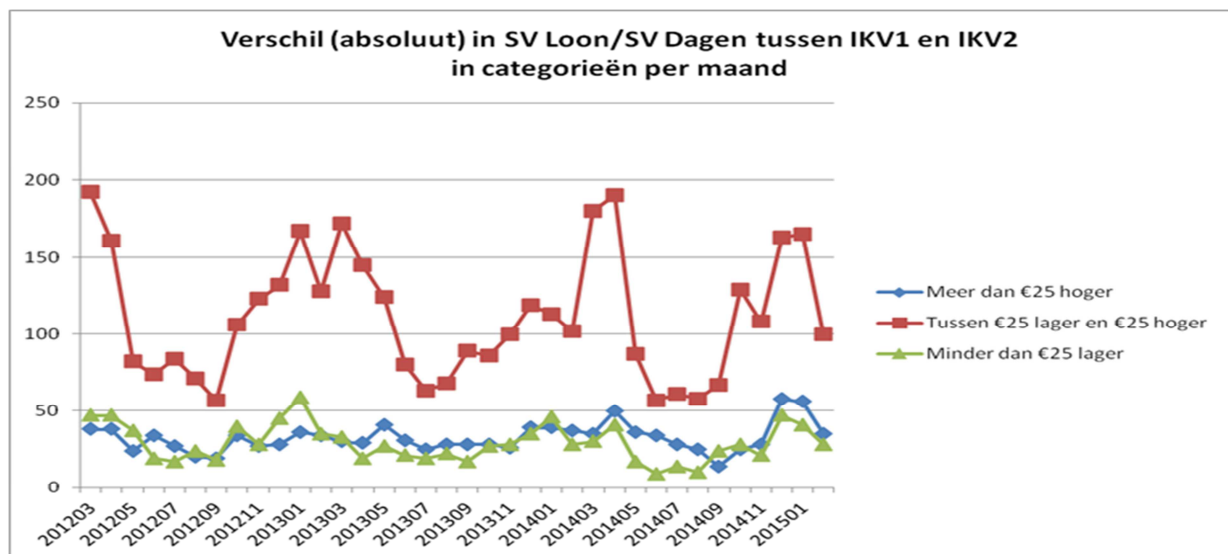
Samenvattend overzicht monitor daglonen WW – Kortdurende dienstverbanden

a. Resultaten onderzoeksvraag 1a Reguliere WW aanvragen

Het effect kan alleen voorkomen bij klanten met twee of meer inkomstenverhoudingen. Anders is er namelijk geen sprake geweest van een ander contract. Er is gekozen om alleen naar de aanvragen met precies 2 inkomstenverhoudingen (IKV) te kijken. De aantallen van klanten met meer dan 2 IKV zijn nl. zeer gering.

Er blijken van de 691.940 aanvragen die tussen 2012-03 en 2013-05 (0-meting) zijn ontvangen, er 2.771 te zijn waarbij het effect mogelijk kan voorkomen. Tussen 2013-06 en 2013-11 (1-meting) zijn er 314.078 aanvragen ontvangen, waarvan er 782 mogelijk verdacht zijn. In de 2-meting over de periode 2013-12 t/m 2015-02 zijn er 843.870 aanvragen waarvan er 2.657 mogelijk verdacht zijn.

Van deze aanvragen is gekeken wat het absolute verschil is in salaris tussen het voorlaatste IKV (IKV1) en het laatste IKV (IKV2). Het verschil is in beeld gebracht in onderstaand figuur.

Het figuur toont dat het aantal klanten dat een hoger of een lager salaris krijgt gelijk op loopt. Er zijn tussen 2013-12 en 2015-02 539 aanvragen met een hoger salaris (gemiddeld 36 per maand). Oftewel, dit zijn de aanvragen waarbij het dagloon verhogende effect optreedt. Dit is echter een niet opvallend aantal ten opzichte van de voorgaande maanden. Er kan dus geen groei van het ongewenste effect geconstateerd worden.

Ten slotte wordt bekeken of het ongewenste effect zich concentreert bij één of een paar werkgevers.

Van de 539 aanvragen zijn er 110 (20%) waarbij het FINR (fiscaalnummer) van het voorlaatste IKV en het laatste IKV gelijk is (en het dus dezelfde werkgever betreft).

Als ook gekeken wordt naar het aantal aanvragen (in de periode 2013-12 t/m 2015-02) bij een uniek FINR, dan ontstaat het volgende beeld:

Aantal FINR's	Aantal unieke aanvragen	Sector
379	1	
35	2	
14	3	
4	4	009 Grafische industrie 038 Banken 052 (2x) Uitzendbedrijven

1	5	035 Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen
1	6	052 Uitzendbedrijven
1	8	038 Banken
1	13	038 Banken

De tabel laat zien dat er 379 FINR's zijn met precies 1 aanvraag. Er zijn 35 FINR's die dubbel voorkomen. Er zijn er 14 die met 3 aanvragen voorkomen. En tenslotte is er één FINR met 13 aanvragen. Bij deze laatste werkgever komt de gezochte situatie dus herhaaldelijk voor. Omdat uit de 0-meting en 1-meting is gebleken dat deze situatie zich ook al voor 2013-06 voor doet, zijn deze situaties niet verdacht. Het is iets dat blijkbaar al voorkomt in de praktijk. Alleen als de situaties die we nu zien vaker voor gaan komen, dan is er mogelijk sprake van het ongewenste effect. De verandering ten opzichte van de 1-meting ligt in lijn met de verwachting (dit is niet in beeld gebracht).

b. Resultaten onderzoeksvraag 1b WW aanvragen na faillissement

Na filtering blijven er 107 aanvragen over. Hiervan zijn er 22 waarbij het dagloon van laatste IKV minimaal €25 meer bedraagt dan van het voorlaatste IKV. In de 1-meting waren er nog 17 van de 165 aanvragen waarbij het dagloon van laatste IKV minimaal €25 meer bedraagt. Het is mogelijk dat in deze groep van aanvragen iets gaande is. De absolute aantallen blijven echter nog beperkt.

Conclusie

Uit de 0-meting en 1-meting is gebleken dat het gezochte effect al voor de invoering van de nieuwe regels voorkomt. In de 2-meting blijkt dat er geen vergroting van dit effect is sinds 1-12-2013. Het effect komt nog steeds zeer weinig voor (539 van de 843.870 aanvragen in de periode 2013-12 t/m 2015-02). Bij de WW aanvragen na faillissement zijn er 22 gevallen. Dit is relatief een stijging ten opzichte van de 1-meting. In absolute aantallen is dit nog steeds beperkt.

Overzicht relevante grafieken monitor Gemiddelde daglonen WW en ZW

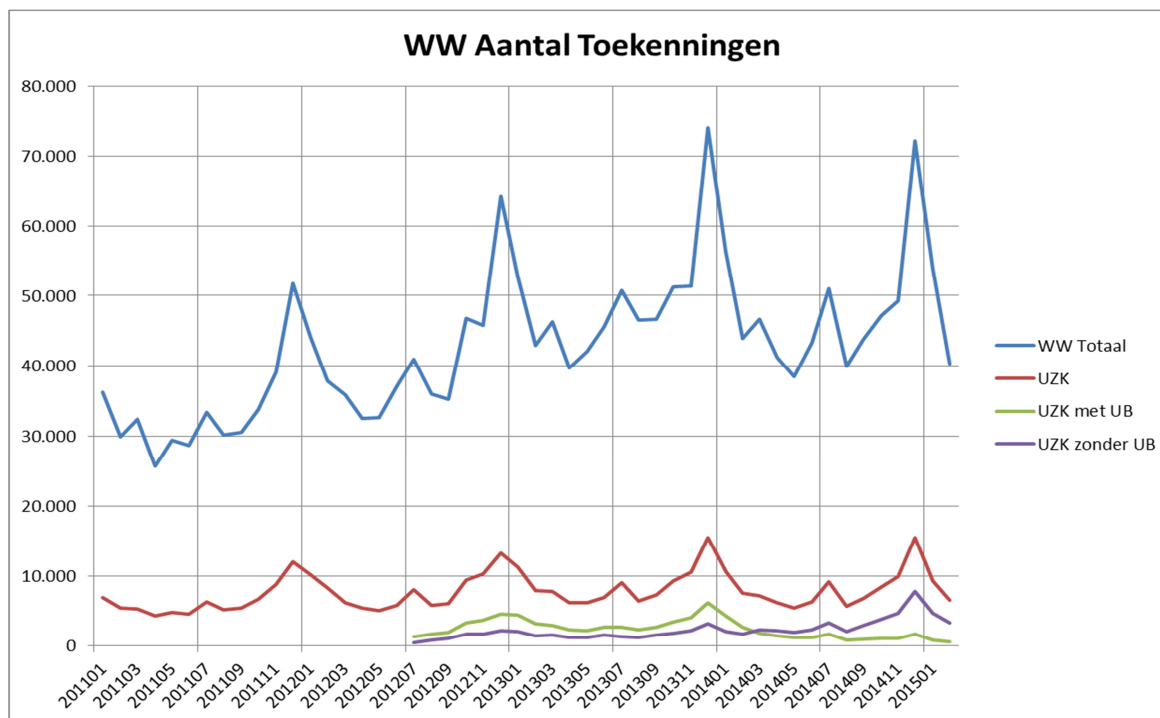
Aantal toekenningen WW

In deze onderstaande grafiek wordt het aantal toekenningen WW weergegeven (vastgesteld per maand) vanaf januari 2011 tot en met februari 2015. Op basis van de bij deze toekenningen behorende vastgestelde daglonen, zijn de gemiddelde daglonen berekend.

Bij deze monitor is de datum aanvraag bepalend. Dat kan dus betekenen dat er in bijv. juni of juli 2013 nog gevallen zitten met een dagloon gebaseerd op de oude dagloonregels (te late aanvragen), of in mei of april 2013 met een dagloon o.g.v. het nieuwe dagloonbesluit (vroegmelders).

De aantallen Uitzendkrachten totaal (UZK) zijn de uitzendkrachten uit sector 52. Het bepalen of iemand wel of geen uitzendbeding (UB) heeft kan echter niet a.d.h.v. sector 52 bepaald worden. Daardoor is het aantal "UZK met UB" + "UZK zonder UB" minder dan "UZK (totaal)". Er is geen aparte kolom in de tabellen met cijfers of lijn in de grafiek voor de groep waarvoor het Uitzendbeding niet kan worden bepaald.

Rond november zijn er pieken in de aantallen toekenningen WW te zien. Dat is al zo sinds jaar en dag.

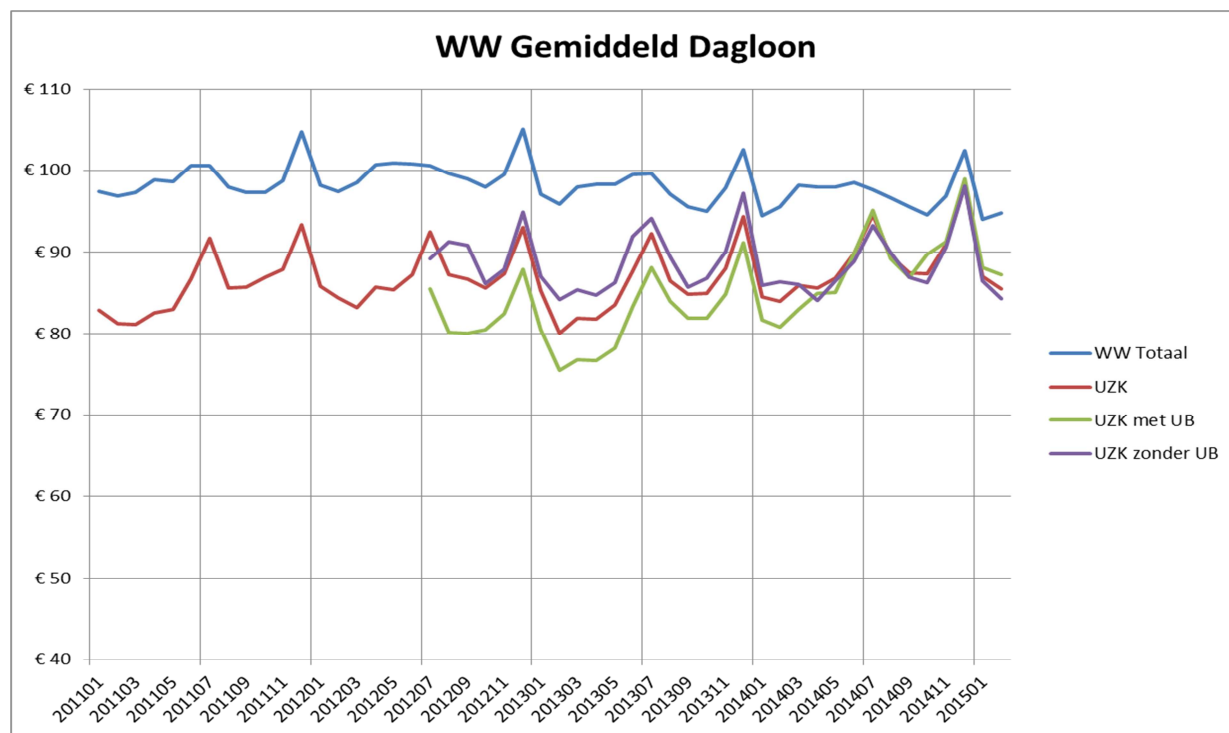
Gemiddeld dagloon WW

In onderstaande grafiek staan de gemiddelde daglonen van de totale WW populatie en de uitzendkrachten.

De daglonen Uitzendkracht met uitzendbeding lijken iets hoger uit te komen dan voorheen (vóór juni 2013). Maar de groep betreft echter relatief weinig gevallen. Bij uitzendkrachten zonder uitzendbeding ligt het dagloon iets lager dan voorheen (ook erg weinig gevallen).

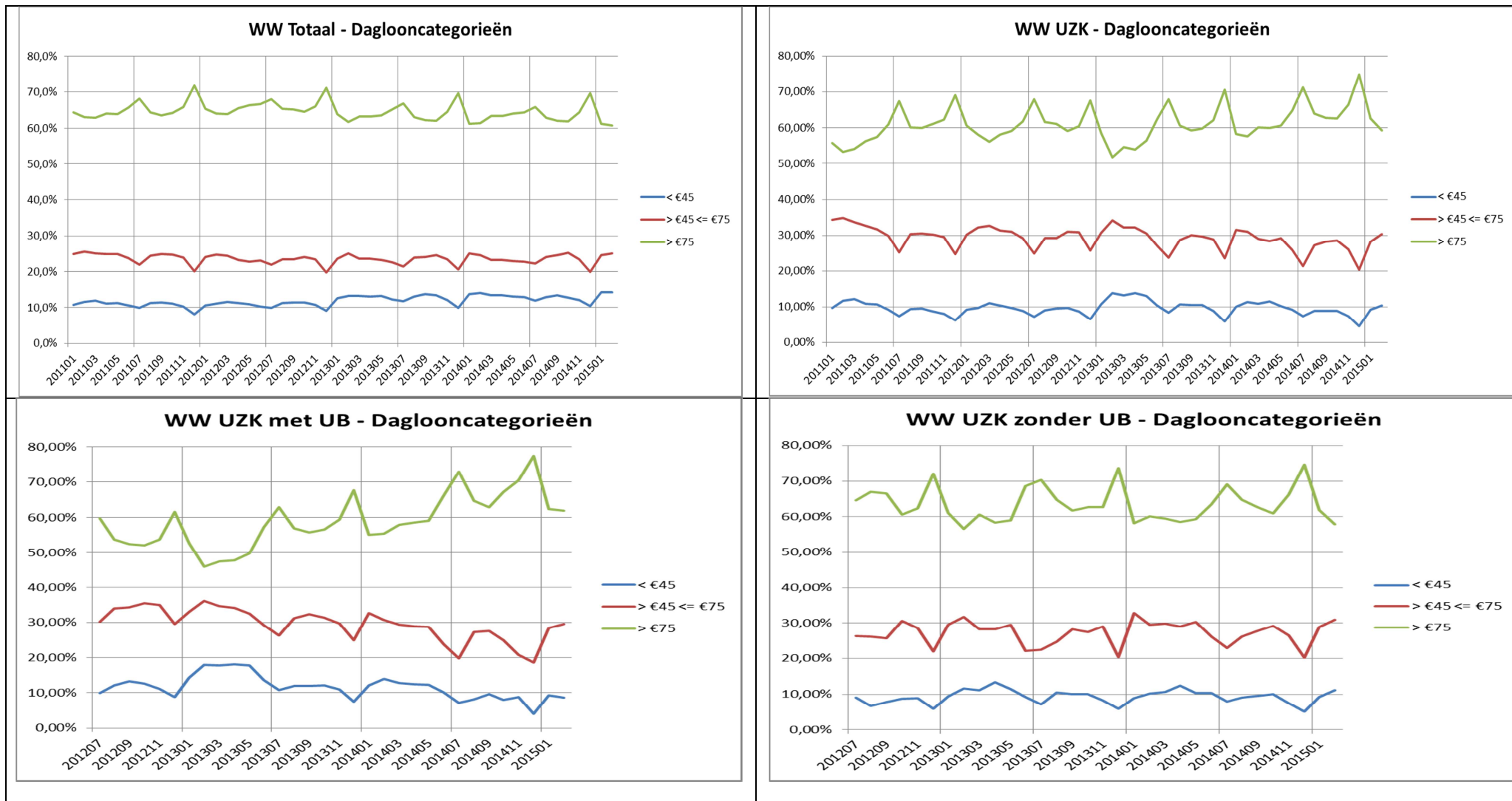
Het dagloon van uitzendkrachten met en zonder uitzendbeding zijn qua dagloon naar elkaar toegegaan vanaf ca. medio 2014.

Net als bij ZW ligt het gemiddelde dagloon van de totale WW-populatie hoger dan dat van de uitzendkrachten. Daarin is geen verandering gekomen. De cijfers laten geen trendbreuk van de gemiddelde hoogte van het dagloon zien.

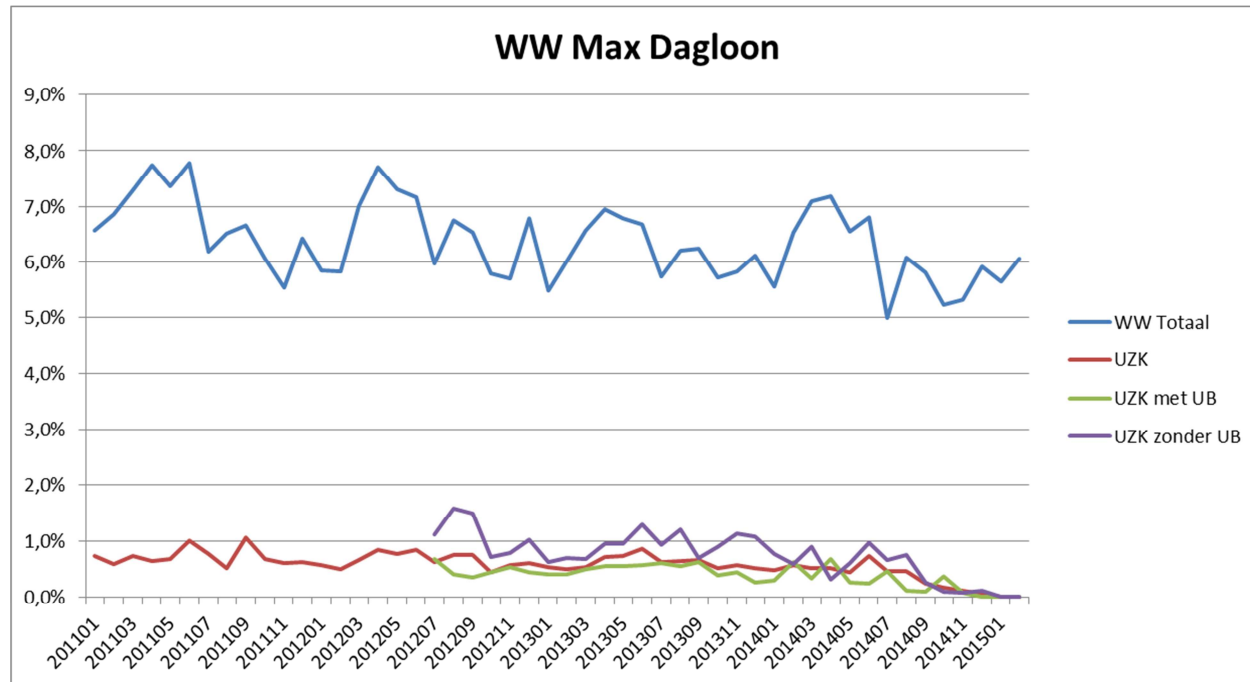
Dagloon per daglooncategorie WW

In onderstaande grafieken staan de percentages daglonen per daglooncategorie < dan € 45, > € 45 ≤ € 75 en > € 75. Gesplitst per totale WW-populatie, totale uitzendpopulatie en vervolgens gesplitst in uitzendkracht met en zonder uitzendbeding.

Max dagloon WW

Onderstaande grafiek geeft het percentage max-dagloners aan voor de totale WW-populatie en de uitzendkrachten.

Aantal toekenningen ZW

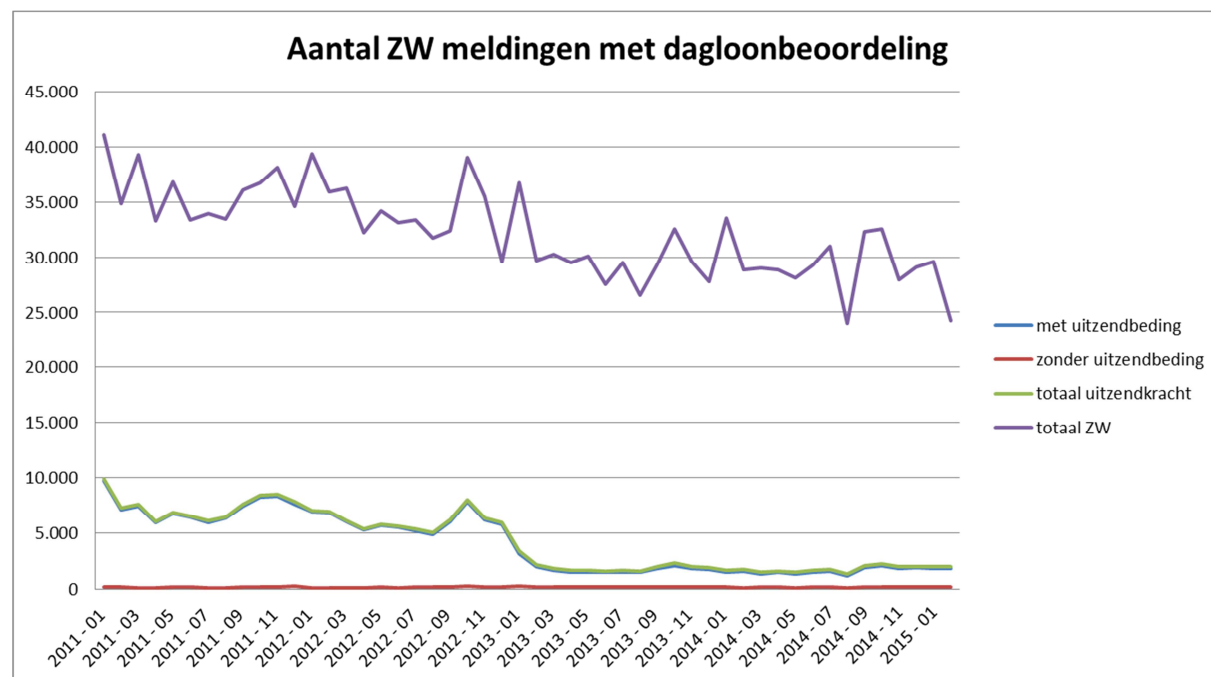
In deze onderstaande grafiek wordt het aantal toekenningen ZW weergegeven (vastgesteld per maand) vanaf januari 2011 tot en met februari 2015. De selectie van deze monitor is gebaseerd op de ZW registraties in de maand (ZW-meldingen). Van deze gevallen is vervolgens bekeken of er sprake is geweest van een dagloonbeoordeling (feitelijk dus alleen de toekenningen, afwijzingen zijn buiten beschouwing gelaten). Op basis van de bij deze toekenningen behorende vastgestelde daglonen, zijn de gemiddelde daglonen berekend.

In deze cijfers zitten niet de daglonen vastgesteld door de Eigenrisicodragers (ERD).

Bij uitzendkrachten neemt het aantal meldingen vanaf 1-1-2013 fors af omdat toen een aantal (grote) uitzendwerkgevers ERD werden. UWV hield een kleinere populatie uitzendkrachten over, maar wel degenen met de relatief hogere daglonen.

Het onderscheid met en zonder uitzendbeding is gemaakt op basis van de risicopremiegroepen.

Verder zijn de cijfers over de laatste maand, februari 2015, nog aan verandering onderhevig omdat ten tijde van de peiling nog niet alle onderhanden gevallen beoordeeld waren.

Gemiddelde daglonen ZW

In onderstaande grafiek staan de gemiddelde daglonen van de totale ZW-populatie en de uitzendkrachten.

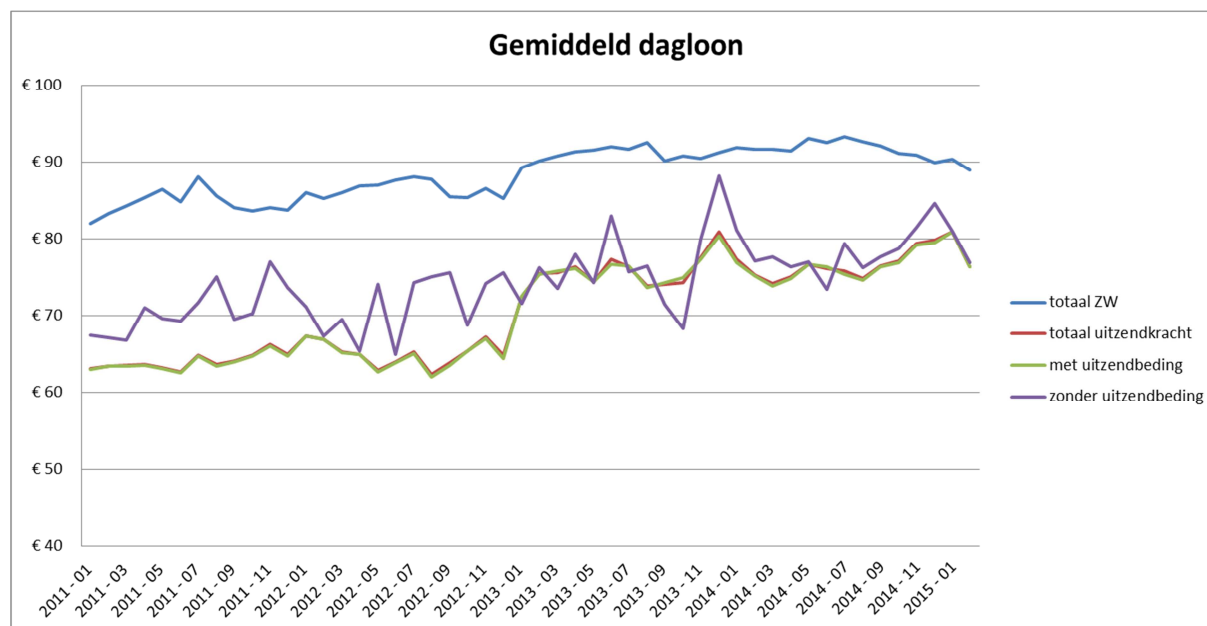
De cijfers laten geen trendbreuk van de gemiddelde hoogte van het dagloon zien.

De enige (grote) schommelingen zijn te zien bij de gevallen zonder uitzendbeding. Deze groep is echter niet representatief. Door de ontwikkeling van de afgelopen jaren richting eigen risicodragerschap (ERD) maakt de uitzendpopulatie binnen de ZW een steeds kleiner onderdeel uit. In totaal nog geen 10% van alle toekenningen. Van deze 10% is slechts een zeer klein deel zonder uitzendbeding, zo klein dat geen betrouwbaar gemiddelde meer is vast te stellen.

Bij uitzendkrachten neemt het aantal meldingen vanaf 1-1-2013 fors af omdat toen een aantal (grote) uitzendwerkgevers ERD werden.

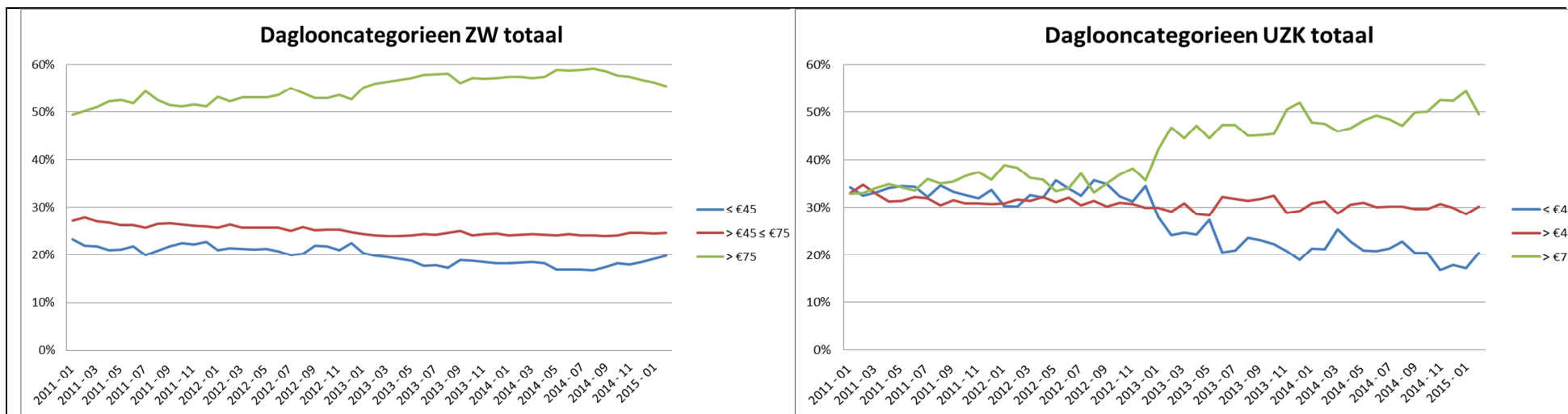
UWV hield een kleinere populatie uitzendkrachten over, maar wel degenen met de relatief hogere daglonen.

Het gemiddelde dagloon van de totale ZW-populatie ligt hoger dan dat van de uitzendkrachten (daarin is geen verandering gekomen). Dit is verklaarbaar door de aard van de populatie, voornamelijk de leeftijdsopbouw en arbeidsverleden. De uitzendpopulatie heeft een gemiddeld lagere leeftijd en een vanzelfsprekend korter dienstverband dan de WW (zieke werkloze) of ED (einde dienstbetrekking)-populatie die oververtegenwoordigd zijn in de totale ZW instroom. Een hogere leeftijd en langer dienstverband staan in algemene zin voor een hoger salaris en daarmee een hoger dagloon.

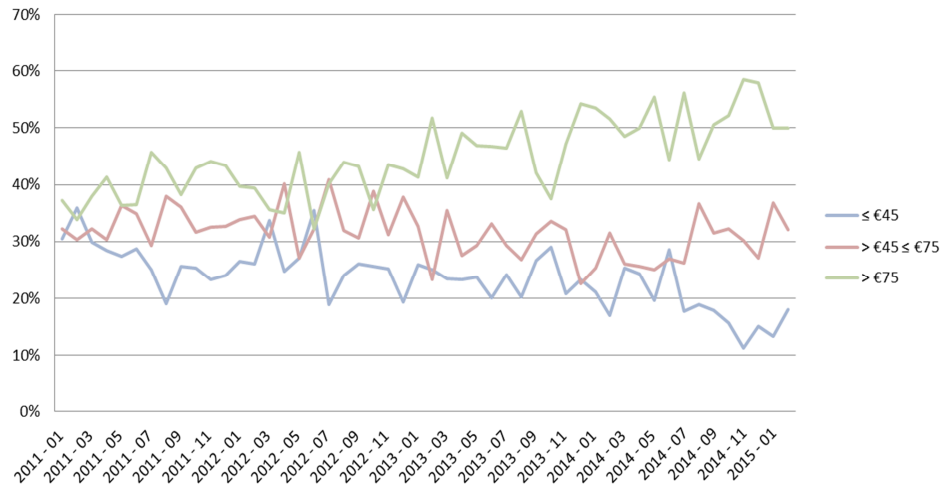

Dagloon per daglooncategorie ZW

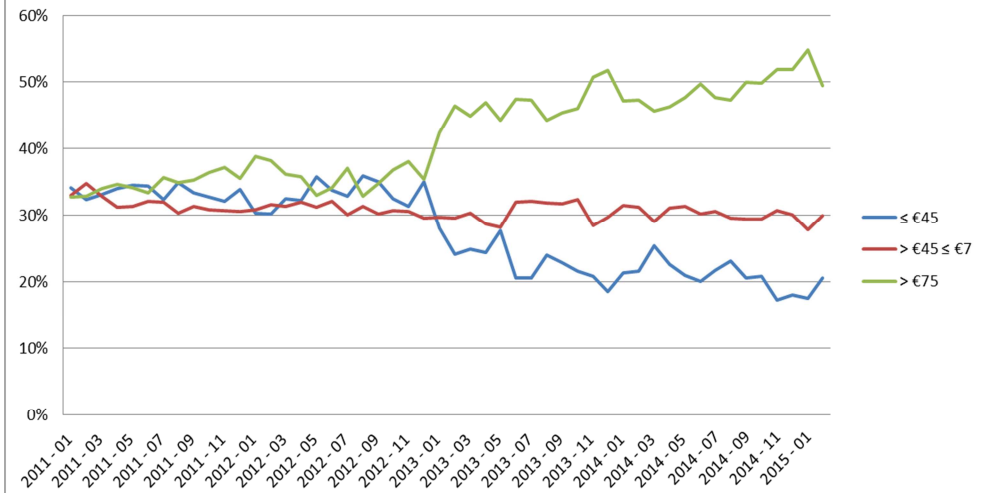
In onderstaande grafieken staan de daglonen per daglooncategorie < dan € 45, > € 45 ≤ € 75 en > € 75. Gesplitst per totale ZW-populatie, totale uitzendpopulatie (toegekend door UWV) en vervolgens gesplitst in uitzendkracht met en zonder uitzendbeding. Bij uitzendkrachten neemt het aantal meldingen vanaf 1-1-2013 fors af omdat toen een aantal (grote) uitzendwerkgevers Eigenrisicodragers werd. UWV hield een kleinere populatie uitzendkrachten over, maar wel degenen met de relatief hogere daglonen (te zien in de grafieken).

daglooncategorieën UZK zonder uitzendbeding

Daglooncategorieën UZK met uitzendbeding

Max dagloon ZW

Onderstaande grafiek geeft het percentage max-dagloners aan voor de totale ZW-populatie en de uitzendkrachten.

